

Papuvet Oy
Antti Mikkonen
papuvetoy@gmail.com

Turun kaupunki
Konsernihallinto, yhteiset palvelut, lakipalvelut
Lausunto on toimitettu sähköpostitse osoitteeseen sanni-sofia.nieminen@turku.fi

PAPUVET OY:N LAUSUNTO HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN JOHDOSTA HANKINTA-ASIASSA 3334-2024

Asia

Papuvet Oy:n lausunto Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:n hankintaoikaisuvaatimukseen Turun kaupungin konsernihallinnon hankintapalveluiden 12.9.2024 antamasta hankintapäätöksestä. Asian diaarinumero 3334-2024.

Hankintapäätöksen kohteena on pieneläinpäivystyspalveluiden tuottaminen Turun sekä Liedon, Raision, Salon ja Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueille.

Lausunto

Papuvet Oy kiittää tilaisuudesta lausua hankintaoikaisuvaatimusta. Lausunnossa keskitytään Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:n oikaisuvaatimuksessa sekä markkinaoikeudelle laatimassaan valituksessa esittämiin väittämiin Papuvet Oy:n soveltuvuudesta ja edellytyksistä toteuttaa hankintapäätöksen kohteena olevat pieneläinpäivystyspalvelut. Tarkemmat perustelut Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:n väitteisiin on esitetty hankintaoikaisuvaatimuksen liitteenä markkinaoikeudelle

toimitetussa valitusasiakirjassa.

**(1) Väite hankintayksikön laiminlyönnistä
velvollisuudessa tarkistaa tarjoajan soveltuvuus**

Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy kuvaa
oikaisuvaatimuksessaan, kuinka

”Papuvet Oy on perustettu 18.3.2024, eli se on ollut tarjouksen jättöhetkellä toiminnassa alle puoli vuotta. Papuvet Oy:llä ole yhtään täyttä tilikautta tai muutoinkaan näyttöä taloudellisesta tai toiminnallisesta suorituskyvystään. Käsillä olevassa tilanteessa hankintayksiköllä on ollut perusteltua syytä epäillä Papuvet Oy:n soveltuvuudestaan antamia tietoja, eikä hankintayksikön näin ollen olisi tullut luottaa pelkästään tarjoajan itsensä ilmoittamiin tietoihin.”

Samaan aikaan Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy viittaa oikaisuvaatimuksessaan oikeuskäytäntöön, jossa on vakiintuneesti katsottu, että hankintayksiköllä on oikeus luottaa tarjoajan tarjouksessaan ilmoittamiin tietoihin, ellei sillä ole perusteltua syytä muuta epäillä. Myös hankintalain taustalla olevan hallituksen esityksen (HE 108/2016, s. 203) mukaan

”[a]inoastaan epäselvissä tapauksissa, joissa hankintayksiköllä on syytä epäillä kirjallisessa tarjousaineistossa olevan tiedon paikkansapitävyyttä, hankintayksikön olisi myös tosiasiallisesti tarkistettava tarjoajien antamien tietojen ja näytön paikkansapitävyys.”

Papuvet Oy:n käsityksen mukaan hankintayksiköllä ei ole ollut syytä epäillä Papuvet Oy:n tarjouksessaan ilmoittamien tietojen paikkansapitävyyttä.

Lisäksi Papuvet Oy huomauttaa, että hankintalakia säädettäessä hallituksen yksi keskeisiä tavoitteita oli pienten ja keskisuurten yritysten aseman parantaminen.¹ Tämän vuoksi hankintamenettelyyn liittyviä tarjoajille ja ehdokkaille

¹HE 108/2016, s. 39-40.

syntyviä selvitystoimenpiteitä pyrittiin yksinkertaistamaan.² Esityksellä pyrittiin poistamaan esteitä, jotka aiheutuivat mm. vähimmäisliikevaihtorajoista sekä laajojen tarjoajien soveltuvuutta koskevien selvitysten edellyttämisestä tarjouskilpailun aikana.³

Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:n mukaan Papuvet Oy, uutena, vastikään toimintansa käynnistäneenä pienyrityksenä, ei täytä hankintayksikön asettamia hankintalain 83 §:n mukaisia soveltuvuusvaatimuksia. Papuvet Oy:n käsityksen mukaan hankintalain 83 § tarjoaa hankintayksikölle mahdollisuuden asettaa tarjoajien rekisteröitymistä, taloudellista ja rahoituksellista tilannetta sekä teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevia soveltuvuusvaatimuksia.⁴ Kyse ei siis ole velvoitteesta. Hankintayksiköllä on laaja harkintavalta tarjoajien ominaisuuksiin liittyvien soveltuvuusvaatimusten asettamisessa.⁵

Papuvet Oy on toimittanut kaikki hankintayksikön edellyttämät tiedot tarjouspyynnön mukaisesti. Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:n oikaisuvaatimuksessaan esittämät perusteet Papuvet Oy:n soveltumattomuudesta taloudellisen ja toimintakyvyllisen suorituskykynsä vuoksi kiteytyvät yksinomaan siihen, että Papuvet Oy on tarjouskilpailuun vastaamisen hetkellä ollut uusi toimija eläinlääkintäalalla. Uudella, vasta toimintansa aloittaneella pienyrityksellä ei luonnollisestikaan ole valmiina mittavaa liikevaihtoa, henkilöstöä tai laitteistoa. Jotta uusilla yrityksillä olisi mitään mahdollisuutta menestyä tarjouskilpailuissa, kuten hankintalain tavoitteena on ollut, ei tällaisia asioita ole asetettu kriteereiksi tarjouskilpailuun osallistuville.

²Ibid.

³Ibid.

⁴HE 108/2016, s. 190-191.

⁵Ibid.

Hankintalaista ei siis määräydy, että tarjouskilpailuun osallistuvalla tulisi olla tarjouspyyntöön osallistumisen hetkellä valmiina tiettyjä resursseja – henkilöstöä, taloudellisia voimavaroja tai laitteistoa – ellei hankintayksikkö tarjouspyynnössään niin edellytä. Olennaista on, että hankintasopimuksessa edellytetyt asiat kyetään täyttämään sovitun aikataulun mukaisesti.

Näistä syistä Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:n esittämät väitteet Papuvet Oy:n soveltuvuudesta ja edellytyksistä toteuttaa hankinnan kohteena olevat palvelut ovat täysin epäolennaisia asiassa.

Papuvet Oy haluaa kuitenkin ottaa kantaa sen toiminnasta esitettyihin väittämiin, joten alle on eritelty joitain Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:n oikaisuvaatimuksessaan esiin nostamia näkökohtia.

(2) Väite Papuvet Oy:n riittämättömistä taloudellisista edellytyksistä hankinnan toteuttamiseksi

Asiassa ratkaisevaa on, kuten Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy oikaisuvaatimuksessaan toteaa riidattomaksi, että Papuvet Oy täyttää tarjouspyynnössä taloudelliseksi soveltuvuusvaatimukseksi asetetun luottoluokitusvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksessa annetaan kuitenkin ymmärtää, että tarjouskilpailuun osallistumisen edellytyksenä tulisi olla yrityksen vakavaraisuus ja toiminnan vakiintuneisuus jo tarjouksen jättöhetkellä. Kuten edellä kuvattua, tällainen on vastoin hankintalain ydintavoitetta, sillä tällöin uusilla pienyrityksillä ei olisi mahdollisuutta osallistua tarjouskilpailuihin.

Lisäksi Papuvet Oy haluaa huomauttaa, että hankinnan kohteena olevaan päivystyspalveluun sisältyy vain kunnan

järjestämisvastuuseen kuuluvat eläinlääkintähuoltolain mukaiset kiireelliset toimenpiteet, jotka vaativat välittömän lääkintäavun antamisen lemmikkieläimelle päivystysaikana. Jokaiselle alalla toimivalle ammattilaiselle on selvää, ettei mainittujen toimenpiteiden toteuttaminen vaadi merkittäviä taloudellisia resursseja ennakoon.

(3) Väite Papuvet Oy:n riittämättömistä henkilöstöresursseista hankinnan toteuttamiseksi

Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy pitää oikaisuvaatimuksessaan epäuskottavana, että Papuvet Oy pystyisi rekrytoimaan riittävästi eläinlääkäreitä ja muuta henkilöstöä sopimuskauden alkuun 1.1.2025 mennessä. On totta, ettei Papuvet Oy:ssä ole tarjouksen jättöhetkellä ollut työsuhteessa henkilöstöä, joiden on tarkoitus toteuttaa hankinnan kohteena olevia palveluita. Kuten jo aiemmin todettua, tarjoushetkellä olemassa olevan henkilöstön määrä ei ole ollut tarjouspyynnössä valintakriteerinä, mikä on linjassa hankintalain tavoitteiden kanssa.

Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:n mukaan Papuvet Oy:n kyvykyys rekrytoida riittävästi henkilöstöä sopimuskauden alkuun mennessä on epäuskottavaa siitä syystä, että Papuvet Oy on kertonut Turun Sanomien artikkelissa ⁶ käynnistäneensä rekrytointikampanjansa Instagram-tilillään, eikä se ole vielä tehnyt ilmoitusta avoimista työpaikoista esimerkiksi TE-palveluiden nettisivuille. Tällaista rekrytointiprosessia ei Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:n mukaan voida pitää laajamittaisena tai vakavana.

Kuitenkin tilastojen mukaan 2,4 miljoonaa suomalaista käyttää Instagramia viikottain. ⁷ Lisäksi LinkedIn-palvelun

⁶Airas-Salminen, *Turun Sanomat*, 14.9.2024. <https://www.ts.fi/uutiset/6432621>, katsottu 2.10.2024.

⁷Pönkä, Innowise, ”Sosiaalisen median katsaus 02/2024”. <https://www.innowise.fi/fi/sosiaalisen-median-kaytto-suomessa-somekatsaus-022024/#&gid=1&pid=2>, katsottu 2.10.2024.

työnhakutilastoja kartoittanut tutkimus osoittaa, että vuonna 2022 globaalisti 86 % työnhakijoista käytti sosiaalista mediaa työnhaussa.⁸ Samaisen tutkimuksen mukaan 73% 18-34 vuotiaista työnhakijoista on löytänyt viimeisimmän työnsä sosiaalisen median kautta.⁹ On siis vähintäänkin kyseenalaista esittää, että Instagramin käyttö ensivaiheen rekrytointikanavana ei osoittaisi laajamittaista työnhakijoiden saavutettavuuspotentiaalia, tai että sitä voisi pitää vähemmän vakavana kuin työpaikkailmoituksen laatimista TE-palvelujen portaaliin. Kuten Papuvet Oy mainitussa Turun Sanomien artikkelissa totesi, potentiaalisten työntekijöiden kiinnostus on ollut tosi kovaa, ja Papuvet Oy on saanut Instagram-kampanjansa myötä jo paljon yhteydenottoja. Rekrytointiprosessi on tuon jälkeenkin edennyt – varteenotettavia hakijoita on reilusti enemmän kuin työtä pystytään tarjoamaan.

Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy viittaa oikaisuvaatimuksessaan FCG Finnish Consulting Group Oy:n loppuraporttiin ”Eläinlääkäreiden osaaminen ja työvoimatarve” todetessaan, että eläinlääkäreiden saatavuus on alalla tunnetusti haastavaa.¹⁰ Samaisen tutkimuksen mukaan suurin nuorten eläinlääkäreiden motivaatiota kasvattava tekijä on palkkaus.¹¹ On huomionarvoista, että palkkaus vähentää tutkimukseen vastanneiden kiinnostusta hakeutua töihin yksityisille eläinklinikoille.¹² Tässä valossa on todennäköistä, että Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy ja Papuvet Oy ovat jokseenkin erilaisessa asemassa työntekijöiden rekrytinnissa.

Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:n oikaisuvaatimuksessa nostetaan esiin myös se, että Papuvet Oy on tarjousten

⁸Thakkar, LinkedIn, ”Top 100 Hiring Statistics for 2022”. <https://www.linkedin.com/pulse/top-100-hiring-statistics-2022-rinku-thakkar/>, katsottu 3.10.2024.

⁹Ibid.

¹⁰FCG Finnish Consulting Group Oy, ”Eläinlääkäreiden osaaminen ja työvoimatarve – Loppuraportti”, (9.1.2023).

¹¹Ibid., s. 15.

¹²Ibid.

vertailutaulukon mukaisesti ilmoittanut, ettei se käytä alihankkijoita. Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että myös tämä asettaa kyseenalaiseksi Papuvet Oy:n kyvyn tuottaa hankinnan kohteena olevat pieneläinpäivystyspalvelut. Tarjouspyynnön mukaan

”[t]arjoaja ilmoittaa tarjouksessa tarjouksen jättövaiheessa tiedossa olevat tavanomaiset alihankkijat tai tiedon siitä, että se käyttää alihankintaa. Tarjoaja voi myöhemmin nimetä alihankkijat tai ilmoittaa käyttävänsä alihankkijaa myös myöhemmin esim. ennen sopimuskautta tai sopimuskaudella.”

Kuten aiemmin todettua, Papuvet Oy:llä ei ole ollut tarjouksen jättövaiheessa olemassa olevaa henkilöstöä tai alihankkijoita reservissään, mikä ei ole ollut tarjouspyynnössä valintakriteerinä, kuten on yhdenmukaista hankintalain tavoitteiden kanssa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, etteikö alihankkijoita voitaisi hyödyntää palvelun toteuttamiseksi.

(4) Väite Papuvet Oy:n riittämättömistä laitteisto- ja järjestelmäresursseista hankinnan toteuttamiseksi

Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy pitää oikaisuvaatimuksessaan epäuskottavana,

”että Papuvet Oy pystyisi ajoissa hankkimaan ja ottamaan käyttöön palveluiden asianmukaiseksi tuottamiseksi tarvittavat laitteet sopimuskauden alkuun 1.1.2025 mennessä”.

Väite perustuu yksinomaan siihen, ettei Papuvet Oy:llä uutishaastatteluissa antamansa tiedon mukaisesti ole ollut kuvantamis- tai ultraäänilaitteistoa käytössään tarjouksen jättöhetkellä. Kuten taloudellisten- ja henkilöstöresurssien kohdalla, tiettyjen laitteistojen omistaminen ei ole ollut tarjouspyynnössä valintakriteerinä, mikä on linjassa hankintalain tavoitteiden kanssa.

Tarjouspyynnön liitteenä olleessa palvelukuvauksessa määritellään seuraavasti:

”Päivystyspalveluun sisältyy kunnan järjestämismääräyksiin kuuluvat eläinlääkintähuoltolain mukaiset kiireelliset toimenpiteet, jotka vaativat välittömän lääkintäavun antamisen lemmikkieläimelle päivystysaikana. Palveluntuottaja voi halutessaan tarjota asiakkaille tätä laajempaa palvelua, mutta se ei sisälly kilpailutettavaan palveluun eikä Tilaaja maksa sen toteuttamisesta.

[...] Palveluntuottajan käytössä on oltava tarkoituksenmukaiset eläinlääkintävälineet, jotka soveltuvat perustason eläinlääkäripalvelujen antamiseen lemmikkieläimille.”

Eläinlääkintähuoltolain edellyttämät kiireelliset toimenpiteet eivät edellytä kuvantamis- ja ultraäänilaitteistoa. Kuitenkin, kuten Papuvet Oy on lehdistölle antamissaan haastatteluissa maininnut, se on valmis kehittämään toimintaansa ja tarjoamaan myös kuvantamispalvelua asiakkailleen tulevaisuudessa. Papuvet Oy onkin jo alustavasti selvittänyt kyseisten laitteiden hankintaa, ja saanut mm. tarjouksen, jossa kuvantamis- ja ultraäänilaitteiston toimitusaika olisi yhdeksän viikkoa. Toisin kuin Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy oikaisuvaatimuksessaan esittää, ei ko. laitteiston hankinta siten olisi erityisen pitkä ja raskas prosessi, vaan laitteisto voitaisiin tarvittaessa ottaa käyttöön nopeastikin.

Lisäksi Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy ottaa oikaisuvaatimuksessaan kantaa tarjousten hintavertailuun ja kokonaistaloudellisuuteen. Sen mukaan Papuvet Oy:n tarjouksen kustannukset olisivat todellisuudessa merkittävästi ilmoitettua suuremmat mahdollisten hankintayksiköltä edellytettyjen laitteistohankintojen vuoksi. Vaikka tällaiset mahdolliset laitteistohankinnat ja niistä hankintayksikölle aiheutuvat lisäkustannukset ovat ainoastaan Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:n näkemyksen mukaista spekulointia, on tärkeää huomata, että Papuvet Oy:n vertailuhinta on ollut 101 200 euroa Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:n hintaa edullisempi. Papuvet Oy:n saamien tarjousten perusteella kuvantamis- ja ultraäänilaitteiden hankintahinnat ovat:

ultraäänilaite 6950 euroa ja röntgenkuvauslaite 39 900 euroa, jolloin laitteiston kokonaissumma on 46 850 euroa. Myös siinäkin tapauksessa, että kuvantamis- ja ultraäänilaite sisällytettäisiin hintaan, Papuvet Oy:n vertailuhinta olisi selkeästi Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:n hintaa edullisempi.

Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy nostaa oikaisuvaatimuksessaan esiin myös sen, että Papuvet Oy:llä on käytössään sähköpostipalveluna Googlen omistama Gmail-palvelu. Oikaisuvaatimuksen mukaan tämä herättää tietoturva- ja tietosuojavaatimusten täyttämiseen liittyviä epäilyksiä, erityisesti yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR, 2016/679) vaatimusten näkökulmasta. Sen mukaan Gmailin käyttö sähköpostipalveluna voi jopa vaarantaa hankinnan kohteena olevien palveluiden laadun ja turvallisuuden tietoturvan näkökulmasta.

Papuvet Oy:n näkemyksen mukaan väite on erikoinen, kun maailmanlaajuisesti Gmailia käyttää sähköpostipalvelunaan ainakin 5 miljoonaa yritystä.¹³ Ilmaisia sähköpostipalveluita, kuten Gmailin perusversiota, pidetään yleisesti pienille yrityksille hyvinä vaihtoehtoina niiden laadukkaitten perustoiminnallisuuksien, helppokäyttöisyyden ja nopean käyttöönoton vuoksi.¹⁴ Gmailin käyttö ei ole minkäänlainen indikaattori tietoturva- ja tietosuojavelvoitteiden laiminlyönnistä. Väitteen esittäminen sen sijaan herättää kysymyksiä sen tarkoitusperästä ja oikaisuvaatimuksen laatijan asiantuntijuudesta tietoturva- ja tietosuojakysymyksissä.

¹³Linder, ”Unlocking the Power of Gmail: Discover the Facts Behind the Worlds Leading Email Provider”, (8.8.2024). <https://wifitalents.com/statistic/gmail/> katsottu 3.10.2024.

¹⁴Pitkänen, ”Sähköpostin käyttö yrityksissä – Mitä ottaa huomioon?”. <https://www.hostingpalvelu.fi/blogi/sahkopostin-kaytto-yrityksissa-mita-ottaa-huomioon/> katsottu 3.10.2024.

Helsingissä 3.10.2024

Antti Mikkonen
toimitusjohtaja, Helsinki
Papuvet Oy